

Johan van Leenhoff

Johan van Leenhoff is geboren op 27 februari 1910 in Het Meer (Schoterland). Hij was de zoon van Johannes van Leenhoff en Jacoba Hiltje Wieling. Hij had een broer Alexander George (1909) en een zusje Jacoba Gerarda (1911). Zijn vader werkte voor de geboorte van Johan in de tabak in Zuid Afrika. Terug in Nederland werden in 't Meer in Friesland Johan en zijn zusje geboren.

Hij ging naar het Rotterdams Lyceum en daarna naar de HBS in Breda Daar was hij actief als padvinder bij troep 1 Pels Rycken. In 1926 was hij assistent patrouilleleider van de Eekhoorn patrouille en later in het jaar werd hij patrouilleleider van de Houtduiven. In 1927 werd hij voortrekker bij de Baronie-stam. Een jaar later werd hij vaandrig (scoutsleiding) bij de verkeners.

Breda (Troep 1). Er is in langen tijd niets over onze troep verschenen, veel is er dan ook niet gebeurd. Zaterdag 26 Febr. was er een troepoefening met als slot installatie van ondergeteekende als patr.leider van de Spechten. Patr.-wedstrijden zijn er nog niet gehouden, alleen inspecties, waarbij de Spechten bovenaan staan. 5 Maart hadden wij een troepavond, waarbij 3 V.t.'s, n.l. L. Meijer, J. van Leenhoff en J. v. d. Pol, uit de troep getreden zijn. Morgenavond, 2 April, zal er weer een troepavond zijn, waarbij eenige patr.-leiders en vaandrigs (er hier pas opgerichte C.J.M.V. zullen komen kijken. In de eerste dagen van de Paasvacantie zal een opleidingskamp voor p.l.'s en ass.p.l.'s gehouden worden in het troephuis. d. L. R., p.l. Spechten.

Hij volgde een opleiding in Koloniale landbouw en kreeg een praktische en theoretische opleiding bij de Nederlandse Heide maatschappij waar hij negen jaar werkte. In 1937 werd hij technisch ambtenaar der Staatsdomeinen in Klundert. Hij trouwde op 3 augustus 1939 met Jonkvrouwe Maria Elisabeth (Betty) de Ranitz en ze kregen drie kinderen, Jan Willem (1941), Annelies (1942) en Ariane

(1949). Op 17 december 1940 werd hij tot directeur van de Maatschappij voor Weldadigheid benoemd. Het gezin ging wonen in de directeurswoning in Frederiksoord. Hij was directeur van 1941 tot 1957.

Tijdens de mobilisatie was Johan reserve officier bij de landmacht en vocht bij de Grebbelinie. Johan speelde een leidende rol in de organisatie van het verzet en de voorbereiding van de bij de bevrijding te nemen maatregelen. Eind 1943 namen de verzetsactiviteiten in het Fries Drenthe grensgebied toe. Er kwam meer contact tussen de verzetsmensen in Vledder, Diever en Noordwolde. In de zomer van 1944 werd de Binnenlandse Strijdkrachten (BS) afdeling Noordwolde opgericht. Deze kreeg wapeninstructies van de gedropte Nederlandse officier, luitenant De Koning. Eind 1944 werd één van verzetsstrijders door de Duitsers opgepakt op verdenking van de moord op smid Meindert Land in Nijberkoop. Tijdens zijn verhoor noemde hij veel namen. Hierna organiseerden de Duitsers twee grote razzia's in en rondom Noordwolde en Diever, waarbij veel verzetsmensen uit de omgeving werden opgepakt. Johan werd op 2 december 1944 gevangen genomen door de SIPO. De arrestanten werden verzameld in de ULO school aan de Oosterstreek naar Noordwolde. Hierna werden ze vervoerd naar de beruchte gevangenis Crackstate in Heerenveen. Daar bleven ze tot 23 februari 1945.

Hierna gingen de gevangenen naar Kamp Amersfoort. Hij kreeg daar nummer 10973. Vanuit Amersfoort gaat hij op 15 maart 1945 naar concentratiekamp Neuengamme. Het is de laatste trein die uit Amersfoort vertrekt. Hij zou Neuengamme weer snel verlaten en werd met nog een aantal Nederlanders, overgebracht naar Porta Westfalica, een buitenkamp van Neuengamme. De gevangenen moesten bouw- en renovatiewerkzaamheden uitvoeren op het terrein en werkten ook in de reparatiewerkplaats of de grindgroeve. Tot Paaszondag zijn zij in dat kamp gebleven. De nacht daarvoor werden ze 's nachts uit de barakken geslagen, waarna ze tijdens het appel te horen kregen dat de geallieerden in aantocht waren en dat ze aan hen zouden worden overgeleverd. De gevangenen vlogen elkaar om de hals en begonnen te zingen. Maar er gebeurde die dag niets en 's nachts werden ze in een treinwagon geladen. De eindhalte was Schandelah, een kamp dat onder leiding stond van de oliemaatschappij Steinöl. Dit kamp bestond begin april 1945 uit ongeveer 1300 gevangenen die gedwongen werden een experimentele fabriek op te zetten om petroleum te extraheren en te verwerken voor de Duitse oorlogsindustrie. Op 10 april werden de gevangenen in goederenwagens via Magdeburg, Stendal en Wittenberge naar kamp Wöbbelin gebracht. De trein arriveerde daar op 13 april, maar de gevangenen moesten nog twee dagen in de wagons doorbrengen voordat ze het kamp in mochten. Deze was al overvol en voedsel en andere benodigdheden ontbraken. Volgens berekeningen van voormalige gevangenen overleefden maar 200 van de 1300 gevangenen uit Schandelah het kamp Wöbbelin. Het kamp werd op 2 mei 1945 door de 82nd US Airborne Division bevrijd. Johan was één van de overlevenden en hij keerde op 25 juni 1945 terug naar Nederland.

Johan pakte zijn werk als directeur bij de Maatschappij van Weldadigheid weer op en neemt eind 1957 afscheid. Vlak daarna overleed zijn vrouw Maria Elisabeth de Ranitz op 11 februari 1958 in Zwolle. Johan van Leenhoff overleed op 10 december 1999 in Leiden.

Hij ontving het Verzetsherdenkingskruis voor zijn verzetswerk in Zuidwest Drenthe.

Meer informatie

[Evrard Cauwbergs final fehlendedaten](#)

[Maatschappij van Weldadigheid](#)

[Details Database](#)

[Registratie Johan van Leenhoff op 27 februari 1910 te Het Meer » Open Archieven](#)

[Registratie Johan van Leenhoff op 27 februari 1910 te 't Meer » Open Archieven](#)

[Opregte Steenwijker courant » 17 dec 1940 - Art. 58 | Delpher](#)

[Johan van Leenhoff - Maria Elisabeth de Ranitz](#)

[Opregte Steenwijker courant » 27 jun 1945 - Art. 2 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 13, 1927, no. 4, 1927 » 1927-04 - Pag. 37 | Delpher](#)

[Registratie Johannes van Leenhoff & Jacoba Hiltje Wieling & Alexander George van Leenhoff & Johan van Leenhoff & Jacoba Gerarda van Leenhoff in 1913 te 's-Gravenhage » Open Archieven](#)

[15000-serie en transport van 15-03-1945 naar Neuengamme \(bulletin\) - origineel](#)

[Johan van Leenhoff \(Het Meer, 27 februari 1910 - locatie onbekend, datum onbekend\) -](#)

[Netwerk Oorlogsbronnen](#)

[Johan van Leenhoff | Digitaal Monument Neuengamme](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 9, 1926 » 1926-09 - Pag. 31 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 8, 1926 » 1926-08 - Pag. 35 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvinders", jrg 12, 1926, no. 10, 1926 » 1926-10 - Pag. 33 | Delpher](#)

Het Leidersblad 1928

[S2A3 Biographical Database of Southern African Science](#)

[Massale arrestaties eind 1944 in Diever en Noordwolde - Verzet en verraad - Drenthe in de oorlog](#)

[123801 Neuengamme Bulletin Maart 2018 v2.indd](#)

[Familie Lambert en Oever - Riek Brussen](#)

[Verzetshedenkingskruis : L t/m N](#)

[title.searchPage | 01010102.026.396 - Personal file of LEENHOFF, J.](#)

[namen en rangen knl index.pdf](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.